

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ad Pavlinae Doctrinae Studivm Adhortatio - Cod. Karlsruhe 387

**Melanchthon, Philipp
Paulus <Apostel, Heiliger>**

[Basileae], [1520-21]

VD16 M 2416

Capvt Qvartvm

[urn:nbn:de:bsz:31-46280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-46280)

est, quamvis vera prior sit, vera legis eius in liber est
quod fides liberari Christo

faciendo non implens legi sed obedendo

Jam & receptis in gratia omnipotens spiritus quo capimus ad fa-

cienda legem ex aere, Est ergo Christumque assidue *Quod
bona
mensura*

genitus postulante & Christum fide non imputari. potius & ad
invari atq; immutari cor ita ut fiat lex, atq; hoc non
passus (q; non quod sublata lege: sed sublata legio Tyra
inde, q; et liberi sumus ab iniuncta & maledictioe lege
& spiritus donati sumus quo lex est in corda carnis infusa
ta: que antea fuerat in scriptis in tabulis lapideis

Vetus testamentum est testamentum legis, Novum testam-
tu est testa: gratie & remissionis peccatorum

Et ceremonialis & moralis lex abrogata sit. i. in le-
gis est abrogata, ita q; lex non habeat in se condem-
nandi credentes in Christum

Non audiendi scholastici qui non legi a veteri differre
dicunt quia factior sit quo ad ceremonialis Exdusa &
gloriatio una non p; lege operi sed p; legem fidei

Homini reputatio ea est que iustis reputis est q; iusti
operum Unde qui fuerit opus legis vivit in eo

Extrema iustitia oia q; facit, operatio ex immundo corde

q; bona non sit

In CAPVT QVARTVM

*Quod: ex 3. est
dat. iustitia non
sola facit ad
iustificationem*

Quod igitur dicimus
Propo qua status Disputationis in h'o capitulo generatim
explorata & capite 3: Iustitiam esse fidem quod propositionem

*Abrenu creditur deo & iustitiam q; iudicatio non est non
reducitur Gen: 15: ita q; p;ta p;dat semp opus in
reflexio*

Rhetorice ordinis sequenti confirmatio communi ordinem
aut confirmatio non simpliciter, sed Rhetorice subiectio
qua videtur querebant: videtur, Atque ideo omnibus pharisa
in mente quid mercantur bona opera? qui vocant si fides
est iustitia

Secundum carnem
Quoniam viximus referunt prima sunt carnis ad vni iustitiam
se Eritus sua si sic legatur Quid memoret Abram p
opa vni suam Si Abram ex opibus

Quia sic hoc sunt prior negata Non habet Abram q glori
etur apud deum p opa, posterior affirmata fidem Abram
reputata ad iustitiam

Epistola Iacobi no est Canonica & penitus ad praesens
gravam tendit, neq est ab Apostolo scripta cum etiam sibi
ipsi contradicat

Hys sententijs deservit humana iustitia rem Operatio
Humana & iustitia fidei continentur, Humana iustitia que in
na iusti
ha
petent bona opera fact corde immundo & immundo co
+ filii
Divina
iustitia
Simplex
nullo oca
mentu ref sperari Christi, Est itaq immunda Christiano ho
pote opor
ret bene
agere
Tunc dicit
homo ad iustitia mea non abscondi, Et confiteri immundi
ad Roming non imputat & reprobet, Iohannis
15 Quoniam palmiti qui fert fructu prugabit et fru
tu vberiorum ferat, Sic Eza: 60 populu tuu oes iusti
in propriu hereditabul hered gerimen plantationis
meu opus manu mee ad glorificand.

Ei vero qui operatur Merces

Paulus dei gratuita imputatione nos iustificari con-
tendit Sicut & infra ca: 11: Reliquit secundum electi-
onem gratie dei salus facte sit Quod si per gratia
iam non ex operibus Alias gratia non est gratuita Ideo
& hoc dicit Ei qui operatur merces non imputatur
secundum gratiam sed secundum debitum Q: d: Si esset o-
perum respectus in iustificando non esset gratuita
iustificatio Iam vero gratuita iustificatio (3. Sicut
ex illo Gen: textu colligi potest, Vbi deus imputat A-
bram iustitiam Non quod operatus esset sed quod crederet
Itaque hinc locum ei qui operatur merces non imputatur
secundum gratiam sed secundum debitum sic intelligi Si
esset operum respectus non esset gratuita imputatio
Deinde addit Contrarium Creditum fuit imputatio

sine operum respectu ideoque gratuita Et hoc sicut dicitur
palam quod vindicant humana merita Paulus ait fides sine ope

Ex his sententiis refelluntur palam qui vindicant
humana merita Paulus n: cum ait fidem sine operibus
imputari recte gratuita vult esse imputari
tamen

Mira arguta ex Davide colligi potest opera non
iustificari Videt n: propheta Spiritu dicitur solum
cum ei beatus cui condonata est iniquitas Iam si
solum is beatus est cui non imputatur peccatum Certe
nulla sunt opera que imputari per bonum mercedem
Si beatitudo est per condonatos & committitur dei
certe nulla opera tam digna emerent. Porro psal:

non

Qui beatus
dicitur

mi sua est ^{publet} Nemo non peccat proinde nemo beatus
 est prater eum qui non peccat non qui non est malus
 Sed cui peccanti condonatur noxa Nemo est quo no
 videat deus quod damnet Proinde nemo est beatus
 tus prae eum no in quo peccat nos no videmus Sed
 cuius peccatum obrepat deus & abscondit hoc & no vult
 meminisse Item nemo est cui no possit imputari
 peccatum Quare nemo beatus est, nisi ^{non} qui no pec
 cat sed cui peccatum non imputatur Vides in
 summa hoc psalms agi Quod omnes sumus peccatores

Beatus vero
 no quod no
 sumus peccato
 res

sed quod deus peccatum no imputat Porro quibus non
 imputat, Confitentibus peccatum & eudentibus non
 imputat ut ait David Delictum meum cognovit
 non feci & Iohan: Si dixerimus quod peccatum no
 habemus ipsi nos sedimus & veritas no est in
 nobis Si confitemur peccata nostra fidelis deus est
 & iustus ut remittat nobis peccata nostra & emundet
 nos ab omni inmunditia Sic videmus ut tota
 Christiani hominis vita sit in abscondito Vere
 peccatores & solo se iustificatur Quod confidit non
 non imputari peccatum propter Christum qui fidelis so
 la & sabbatum est & pax ut infra ca: 5: Iusti
 fuerit fide pacem habemus

Et accipit signum Circumcisionis

Qui signorum ratione in scripturis non observa
 verunt, in tractandis sacramentis nostris

miseri hallucinati sunt Est aut hic locus co-
minis inter Theologos minimi postremos
Promde signa quibus scripturas legit dilige-
ter observet.

37

Est aut signum

Nota sensui obiecta monumentum divinae pro-
missionis declarans ratam esse promissionem
& fidem audientis promissioni stabiliens. Quo-
res aut aliquid homini promittit deo signum
promissioni addit Que fidem audientis pro-

pmys
suo

missioni stabiliens Genesis 3: Ipsa contulit ^{Actus ap}
caput tuum Signum tunc pelluce Gen: 6 to ^{sed sunt}
Promissio facta est Noe servandi ex aquis a tunc 9° ^{Est cap}
morte Arca, Gen: 9: Promissio Statuam ^{terret}

partem meam vobiscum & nequaquam ultra inter-
fuitur omnis caro Aquis delinij Signum

Arca meam ponam in nubibus & erit signum
federis Gen: 12 Dabo tibi & semini tuo p^o

te terram peregrinationis tuae Omnis terra
Canan in possessione eterna Eroq; deo terra

Signum Circumcidat carnis propositum vestri
ut sit in signum federis inter me & vos, hys

locis & similib: videt dominus promissionibus
signa addita esse que fidem audientium
promissiones confirmaret Non prestat ipa

signa res promissas Sed qe deus pmissit &
 & nos credimus 17. inuenit promissio Credag
 aut confirmati & certificati signo exteriori
 Est n: signi natura certificare vt Indium 6to
 vbi Gordon signo certo dei voluntate declara
 ri voluit Sic Abrahā pmissio facta (3) Ero dgg
 eorum Et vt Abrahā certus esset fāneri sibi
 a deo signū externū additū est Circūcisio
 Non prestabat Circūcisio fānore diuini
 Sed erat signū quo Abrahā certū esset sibi
 fāneri sibi a deo Atq; adeo quo fides Abrahā
 confirmaretur & augureretur Sic de nrīs
 sacramentis sciendū ē Promissio ē Quā cer
 didit & Baptizans fuerit salus vtr. Signū
 Baptizans. Non confert salutem aut gratiā
 Baptizans Sed qe qui baptizatur credit se
 recipi a deo in gratiā ideo conuincatur ei
 deus & vt certus sit sibi conuincatū eē deū
 Deus ostendit signū seu sigillū, scz Baptizans
 quo declarat promissionē suam veram
 eē Ita pmissio est, Hoc est Corpus meū ^{quod tu}
 Quod traditur in remissionē ^{peccatorū} Signū ⁱⁿ et
 vesti corpore, Non remittit manducatio ^{missio}
 corporis dominici: noxā. Sed quia credit
 remitti noxam Ideo placatur deo, Et vt

Circūcisio nihil est: & nō iustificat Sed est in signū iustifications
 | Corin. 7:

certus sus placam deud, fides signo confir-
matur: s; Manducatione Domini corpus
Hic vides qd absurda docuerunt qui tenent
in sacramentoru naturis ee causam grę.

Aut qui sacramentū signū effrax gratię po-
nunt sunt fidei Cuius Sacramenta nō sūt
nisi fidei Symbola Adro sunt fidei non est
effrax (s; sacramenta in secula Sacramē-
torū usus est minime & confirmat am-
fidei aboli pōt & placat: dei Hic fidei nō
conferuntur Conferuntur nulla re alia pa-
rari possunt

Non n p legem pmissio contingit

Quo dicitur est Abraam patri facti & Genitū & in-
circumcisi sequitur Nam Abraam nō p opa
legis sed p fidē pmissioē accepit Quia
pmissa est hereditas mundi .i. q totus mū-
dus esset futurus filius Abrae, & benedicturus
est Abrae semini, porro si nō p opa legis ace-
pit pmissioē consequitur patrem esse Abraā
videntem nō circumcisiōē nō mārmarisōm
In secula Abrae gratuita facta (s; pmissio
ergo & gratis contingit hereditas

Enn si huius qui ad lege pmit

Debitur additur Confirmatio Si n: q qui ex
lege sunt heredes s; aboliata est fides & verba
pmissio .i. Si p vna opera per nostros conat

injustificatus, frustra promittit deus se iusti-
ficatum nos ꝛ Christum dicit & in Galat
ait, Nam si ex lege hereditas Iam nō ex
promissione, Abrahā aut ꝛ repromissionē do-
nant deus Itaq; hic duo Entimementa
sūt observanda Primum Abrahā facta est
est gratuita promissio Ergo & gratis con-
tingit hereditas seu iustificatio Iam si gratis
contingit Ergo nullū operū respectus se-
cundū Si ꝛ opera nostra possimꝛ em-
ereri hereditatem frustra promittit ed deo
Nam quod ex nobis est Quod ꝛ nostras vires
requirimꝛ, Non promittit deus se daturū Quod
per nos ipsi possimꝛ Non videt̃ cur se daturū
promittit deus Quid em̃ promitteret deus
se nobis daturū dentes aut linguam Quā-
quid iam olim ita conditi sumꝛ ut habe-
amus linguam ac dentes Hoc Entimē-
ta mirē detestant Augustinū Probatur
quod & principū iustificationis & sūma
debetur fidei Si n: vires habemꝛ bene-
faciendi frustra promittit deus spiritū in-
nonantem Item si nostris operibꝛ satisfi-
cimus frustra promittit promissorem Christū
Si operibus nostris mereamꝛ salutem

39
frustra promissit ad deo per Christum Sic enim
Augustinus ait de spiritu & littera ca: 24 Hoc
promissit & aliquid facit quod iam non est promissit
sed sed prodeire

Quoniam ex lege sunt
Ex lege sunt promissum Quoniamque legem suis verbis:
conantur exprimere Estque vulgaris Apostoli
tropus Unde & iustitiam legem vocat Cum
verbis: humanae lex in spiritum fit Hinc aut
in Galatia sub maledictione esse quoniamque ex
operibus legem sunt .i. qui legem legem suis
verbis: in spiritum exprimere conantur, quod ve
ro peccant Quia faciendo legem sed in spiritum
non faciunt sed affectu Unde hic ait Si ij
quod ex lege sunt heredes sunt .i. Si opera vestra
verbis facta, bona sunt frustra promissit
deus se daturum Christum pro quem benedixit
rempe ut possimus bene operari Atque hic
simplex & humilis sensus est Sublimiorque
cum ex lege esse dicitur qui quantumvis bo
nis operibus fidunt sui meriti ratione tribunt
Loco ex fide datur hereditas

Dicit hic locus que fides iustitiam promissit
sionis sed ut quisque credit promissioni domini
ne Quia Christus reconciliator promissus

Hanc & De
monis hinc

Quae per illud & sua noxa deleta sit, is iam ius-
tificatus est Duplex itaque fides est Historica
& promissionis Historica qua Credo Christum
mortuum esse resurrexisset &c ut Iulianus hinc
totum creditur, & hoc non iustificat, fides
autem qua promissioni arripio & Confido mihi
condonari noxam per Christum promissum pro-
pitiis & illa iustificat De hac fide loquitur
Paulus Cum ideo nos iustificari contendit, Non
quod nos bene operemur, sed quod deus promisit
se nos iustificaturum & quod nos credimus pro-
missioni ideo ait, Iterum ex fide dante haec
dicitur Iam non ex promissione Conclufit scriptura
intra aera sub pacto ut promissio ex fide Iesu
Christi daretur credentibus Item nos fratres
secundum Isaac promissionis filij sumus
Item nos speramus ex fide spem iustitiae ex-
spectamus & confidimus nos iustificari

Nam Lex inam operatur

De Natura legis infra Apostolus Copiose dispu-
tatur est Hanc preibat hoc loco, ut probet
ex ipsius legis natura Iustitiam non esse ex
lege Sed esse per gratiam Quod Argumentum
ut proprius intelligatur Natura legis exenti

enda et
viam
Cura
quid fa
gem de
munt
Abi ope
legi et
fuerit
& pto
atq; pto
loquunt
iustitia
funt
et
confre
vitz
tas an
ut hinc
de fap
de dolo
reper
Naturam

enda est Philosophia formari homines 40
vitam adeoque iustificari homines sic censet Summa hec
Cum lex rei ductamen rationis ostendat ductamini
quid faciendum sit libero arbitrio posse ad h^{erecti ratio}
gem deflecti Atque ita in legi obtemperat ho^{ms volu}
minis bene operari Itaque ad hoc ut quis ^{gformat}
bono operetur, censent nulla re opus esse, nisi Scholasti
legi cum regula ductante quid facias. Hinc ca Sum
Theorice legum & p^{ri}ncipales, quasi legibus
& p^{ri}ncipales hominum formentur. Iam perinde
ut philosophi de iustificandis hominibus
loquuntur sic & iudei censebant satis esse ad
iustificandorum legem Mosaicam. Hodie p^{er} omnia
conveniunt theologastri cum p^{ri}ncipales Nam & hi cen
sent ad iustificandorum nulla re in lege opus
esse Itaque cum legum traditionum & Statutorum
conscribitur & optimi scriptores habentur qui
vite c^{on}gruentis prescribunt, Et p^{ri}ncipales por
tas quidam in hoc tractando putant,
ut hinc leges vite colligamus Quasi non ab
de satis legum sit in literis nostris quibus
de diligendo deo & proximo paucis verbis p^{er}
ceptum est Christiana vero sententia est
Naturam humanam adeo vitiosam esse ut non

possit per sese nō vniuersi affici Neq; legem
aliud efficiat q̄s cōdere naturę vniū & inbere
recta Ceterū naturā affectu contra Legē rapi
Itaq; lex nō sufficit ad iustificandū Sed opz
sp̄i sancto imitari Naturā p̄pensionē abiri
& rapi humana corda dimittit ad bona
vt velit quod lex iubet vt cū mandat Lex
Dilige deū p̄uide rem impossibilem iubet
atq; si precipiat nobis transgredī Contrariū
atq; demalūri Alpes Ergo doctrinā Christiana
a p̄t̄ia hoc differt q̄ p̄t̄ia p̄nit ad b̄n
vniendū solus legibus opus ēē Scriptura eq̄
doz p̄ter leges scriptū opus ēē Quo imitare
vniū & attendamur amor dei & proximi
Qui spiritus p̄ Chr̄m gratę conferit p̄t̄is
aut lex vniū est. Scriptura Lex vniū
operatur. i. lex cōdit p̄t̄m & cōsententiā
cōtrariā precipit nobis quod nō possumus
Atq; hic videt vna hac s̄mā (: lex vniū oī
peratur) totam moralē p̄t̄iā renelli
& eneri Legis opus q̄ cōtrariā cōsententiā
ostendit p̄t̄m inberi recta. Opus spiritus
qui p̄ Chr̄m donatur fiducia placari dei

& condonare culpe Adeoque amor dei & pxi ||
 in Legi tyrannid) multu tum figuris, in
 sententis scriptura indicat Gen: 38 Duo
 populi significati snt per pharoes & Zaram,
 Zare magis qe Cotto vel purpurio filo notata
 est significat populu legis cui reverentia maxime
 est, Leges n est sancire Conscientias no pari
 fuerd Exodi 19: Cu lex daretur tonitru fulgur
 Caligine tenebatur multitudine Quo significati
 & lege reveri Conscientias Dentio: 5: Loquere
 deo cu homi vix est homo Quo significati non
 posse homi audire vocem legis Exodi 11: Mosi
 magis graves quibant in petra Quod signi
 fuerd legem nobis oneri ee Sed in Chru mnt
 Quidu esse q legi satisfecit Ann Exodi 24: Lex
 in tabulas lapideas missa q, que postea in
 petram impederut Quo significatur lex fax ||
 us mntib: data: Sed spu Chru molliori homi
 corda vt legem faciant Exod: 20 Dedi es
 precepta no bona + dura & importabilia
 Ezam ca: 9: Legem vocat ngn oneris & scriptu
 exactoris, ca: 28: docz lege no m illaquari
 & conturbari Conscientias In loquda mnt Labij

& lingua altera loquetur ad populum istud, mi
dixit Hec est requies mea refecti lassum & refri
gerium Omen & noluerunt audire Et tunc eis
vni dnm Manda Remanda & Sic statim bodis
Cias statutu mma Manda remanda, Expec
ta preexpecta, modum ibi, modum ibi, vt cadat
retorsu & conterantur & Maqueant & rari
pantur Vni legis etia multe sunt in hris
noni testamenti explanant, Ioannis 1: de pl
mitudine eius omnes nos accepimus & gratia p
gra Quia lex p Moysen data & Gratia & ve
ritas p Chrm Iesu Quibus verbis mira gra
discrimen legis & Evangelij dedit De pl
mitudine Chri accepimus omnes gratia .i. oes
p Chrm iustificati sumus Ipse est n: iusti:
cia vna factus p nobis ptri vt Apostolus ait
ad Chorm: per Chrm gra .i. favor dei & mi
serordia Adroq; remissio ptri & pax & gaudium
conferentz Et veritas .i. verax sermo vni
cans & innocens corda reddentiu Iam ptra
no Chri debent ptri & donantz spiritum
est Evangelium per legem vero no gratia
sed ora & irregula conferentia pmo Confir

rursus & affectus, unde odium legislatoris oritur
 & fremus naturae stansante & indignatus
 sibi se datam legem esse deum vindicam peti
 per legem non veritas, sed mendacium
 & Hypocritus: qui legem facit suis verbis
 conantur mendaces sunt & hypocrite, hoc
 in spiritum simulant bona opa Sed ea sunt
 affectu animi repugnante, ut qui contra spi-
 ritum Christi simulat gratiam adversus inimi-
 cum Is in spiritum videtur bene facere Cuius
 mentis hanc lex ostendit nobis deum vascu-
 rum, vindicantem peccatum & vultu commisit Ena-
 gelium vero ostendit deum per Christum se placitum,
 ab inimica peccati liberatos esse quod credit, Lex
 facit in spiritum bonos non ex aere, Evangelium
 exhibet Christum cuius spiritus vere bonos et ex
 aere facit. Hinc & Iohannes Baptista p[ro]phet
 Iohannes II: aqua baptizat: Cuius legem docet
 horreum facit Conscientias Christi baptizat
 spiritum sancto et igni Namque in remissionem
 peccatorum donat: consolatur & vivificat Conscien-
 tias Hinc p[ro]phet quod Christus ait Ioh: (3):
 Si non venisse ut iudicem, sed ut salvem. Legis
 enim est iudicare & damnare, Christi vero salvare.

Atque hinc pauli doctrina (z) Qui in Chrō infirmū
& gratiā exponat, legis vim ubiqz docz eē nō
aliā nisi confunderē Conscientias per Chrō
vero eē consolatorz conscientiarū & spiritū in
mutantem corda credentiu Sic ait 1: ad
Corinth: 15: Verus pte lex + per legē pte
apparet & terret Conscientias & confundit.
In 2 ad Corinth: 3. Litra occidit spiritus vni
fiat ubi p hanc vult intelligi legē & que
quid sit qd circa Chrō spiritū Spiritus est
quod p spū sanctū vivit in humano pte
sed, et aliā legem vocat administrationē mortē
Iud ministratoz dationis Nempē qd lex oc-
cidat .i. confundat & terreat Evangelium vero
vocat ministratoz spiritus & ministratoz
vitalis Qd evangelio pmittatur grā adeoqz pax
Conscientiarū et spiritus vivificans In hanc
sentēz & hinc ait ad Ro: 7: per legem n: ag:
nō dare vim qua bñ vivamus sed nū cōdōt
ptem In eandē sentēz & hinc ait Lex nō opatur
Lex cōdōt ptem Conscientia pulescat & veri-
tat ut indignetur eē legē, esse deū viderem

43
peccati Atque in reuocata natura implarabilis
redditur: & ex peccato aliud peccatum nascitur. In
hanc sententiam & in Galatas ait Lex propter trans-
gressiones data est sed angustas non relaxandas
& hic ubi non est lex ibi non est transgressio.
& infra ca: 7: Occasionem acceptam peccatum per
mandatum efficit in me omni concupiscentia

Obiectio

Si dicas cum deus data lege arguit peccatum, quod
odit peccatum proinde legem dedit non quidem
ut argueretur sed ut cognosceretur peccatum. ^{Cur lex data}
ut cognitum humiliaret et ad gratiam Christi que
veritas imitaret humilitatem. Sicut ait in
Galatas paulus Lex pedagogus noster fuit in
Christum ut ex fide iustificarimur. Item ad Romos:
11: Concluserit deus omnia sub peccatum ut omni miser-
entur. Hinc patet quod ait in Evangelio Non
veni vocare iustos, sed peccatores et agnoscentes peccatum
Cognitio peccati humiliat. Humilitas quaerit Gradum
auxilium & gratiam Auxilium et gratia salus est.
in summa, Lex odit peccatum Christi modestis
& vniuersis Qui hoc legis & Evangelij discer-
imen probe fuerit adhibens: is bonam scripturam
suis partem intelliget

Vbi non est lex ibi est transgressio

Est autem hoc argumentum: vis lex confirmat
confirmatio: Iustificatio vero est confirmatio
confirmatio et satisfactio, Ergo iustificatio non
fit per legem Nam vbi non est lex ibi non trans-
gressio, vbi non est transgressio ibi non est
lex, vbi non est lex ibi non est transgressio
& indignatio seu ira naturae indignae ferentis legem:
Tertio ex fide datur hereditas.

Epilogus Argumentorum et Conclusio principalis per
fidem datur hereditas, hanc Conclusionem repetit
argumentum duobus probat, primum est ut scilicet
gratiam datur. i. ut gratis datur, ideo non datur
ex operibus secundum ut sit forma promissio vniuersi
se scilicet. i. si nos possumus iustificari nostris
operibus: frustra iustificationem promittit deus Nam
quod erat opus promittere quod est ipse non habebat
Quod si opus esset promittere hoc lingua et auribus
cum eas partes iam antea habeat Et repetit hoc
argumentum quintum, Si enim quod ex lege sunt heredes
sunt, manus facta est fides et veritas facta est pro
missio Augustinus ab ipso probat ac acute hunc
locum emendat Ex fide datur hereditas ut per
gratiam forma sit promissio quod dicit Paulus promissio
non fuisse futuram formam in gratuita esset
Si non partem opera mea respiceret, partem ex
deo penderet non esset certa promissio, eo quod semper

neffio
adit
reuey
non
trans
ap
am leg
legem in
ab
alho p
reuey
femden
io daf
minu
afroo
Nam
habthay
a uis
et hoc
erodes
a g pro
hunc
ve gan
prouis
in off
sim s
femp

Ad idem

Docet etiam hoc locus, quod fides iustificat, s. ut quisque credit & missionem dimitte, qua Christus peccator, reconciliator promissus & quod & illi & sua noxa delicta sit, Is tamen iustificatus est. Duplex itaque fides est, Historica & promissiva. Historica est ratio boni morum & resurrectione ita ut Iunianum historiam credidit & hoc non iustificat. Fides quae promissorum accipit & confidit nisi condonari noxam per Christi promissa & patris misericordiam & illa iustificat, de hac fide loquitur Paulus: Cum videtur nos iustificari contendit, non quod nos bene operamur, sed quia deus promissit nos iustificaturos. Et quia nos credimus promissioni, ideo autem iustitiam ex fide dicitur hereditariam, ut forma sit promissio quod iustificamur quia promissit deus & promissionem credimus dicit in Galat. Sed ex lege hereditariam non est ex promissione, Item concludit scriptura omnia sub peccato ut promissio ex fide reseruat Christi dicitur adhibere Iam nos factos, secundum naturam, promissionis filii sumus, Iam nos facti ex fide spiritum iustitiae expectamus

merita sit opus nri conditio, Numq̄ n̄ p̄fcti operamq̄
 dno ex solo dno pendere sunt opem nriam respectu
 quo rectiores sunt largiri dno quod pollent est
 Quicquid nri p̄ sola nriā nra respectu nriam
 opem donat Atq̄ hoc sumā videt resilli quicquid
 de Satisfactionibus a Theologastuo p̄ditū ē, Nā idō dno
 gdonat potā qz p̄misit, idō p̄misit si grati gdonatū
 q̄ rectiores eūq̄ in dmitti, Ergo qui satisfactiones addi-

missio p̄fcti

Tex:
 Qui vult
 salvus
 moritur

Numm̄ ad 22^m diei

Evāgelica finitio dei ē extirpare mortuos ē vocat q̄ non sūt
 ut sunt, que finitio fidei naturā declarat: Nā nālitex
 non creditur n̄ rōm̄ p̄babili: n̄ sperantur n̄ possi-
 bilia, fides aut̄ speratq̄ credit q̄ q̄nditū naturā ē q̄
 Confir̄as, spes experiat de q̄q̄ deservant natura

Ab
 re

AD CAPVT QVARTV
 IN

Inspirati ex fide pacē habem̄

Absoluta p̄positione nri Confirmationis q̄ sola fi-
 des inspirat hoc videtur epilogi vix alia p̄p̄oz
 Injgat nriē necessariā Et que fidei vni app̄p̄oz
 declarat fidei opus esse pacem Confir̄ent̄y ut
 si confidat nō imputari potū Impossibile esset
 quin Confir̄entia pacifiretur et exhalaret Ergo
 vides hoc Apostolū loqui non de fide historica
 sed de fide nriā nō imputandi potū p̄p̄z Chr̄m̄
 Que fides p̄missio est Nam historica fides
 nō pacifit Quatenus videt Eatq̄ pax est
 Confir̄ent̄y Amisid vbi desidentia est Ibi nriē
 est et Confir̄ent̄al ingertam & de hoc pace passim

Quid vos
 fidei

Quid his
 torica fi-
 des

ox